

**PERMINTAAN PELANCONGAN BILATERAL
ANTARA MALAYSIA DAN INDONESIA**

NUR AISYAH YULIZA

**SARJANA SAINS
UNIVERSITI MALAYSIA TERENGGANU**

2014

**PERMINTAAN PELANCONGAN BILATERAL
ANTARA MALAYSIA DAN INDONESIA**

NUR AISYAH YULIZA

**Tesis Ini Telah Dikemukakan Sebagai Memenuhi
Syarat Untuk Memperolehi Sarjana Sains Di
Pusat Pengajian Pembangunan Sosial Dan Ekonomi
Universiti Malaysia Terengganu**

Julai 2014

SENARAI KANDUNGAN

	HALAMAN
ABSTRACT	iii
ABSTRAK	iv
PENGHARGAAN	v
PENGESAHAN	vi
PENGAKUAN	viii
SENARAI JADUAL	ix
SENARAI RAJAH	xi

BAB

1	PENDAHULUAN	
	1.1 Latar Belakang Kajian	1
	1.2 Industri Pelancongan Malaysia dan Indonesia	4
	1.3 Permasalahan Kajian	10
	1.4 Persoalan Kajian	16
	1.5 Objektif Kajian	19
	1.6 Kesimpulan	20
2	PROSPEK INDUSTRI PELANCONGAN: ISU DAN CABARAN	
	2.1 Pengenalan	21
	2.2 Permintaan dan Penawaran Pelancongan	22
	2.3 Kerangka Model Permintaan Pelancongan	27
	2.4 Pelancong Bilateral Malaysia dan Indonesia	36
	2.5 Pelancong Dan Pertumbuhan Ekonomi	40
	2.6 Kesimpulan	50
3.	SOROTAN LITERATUR	
	3.1 Pendahuluan	51
	3.2 Sorotan Literatur Terpilih Tema Kajian	59
	3.3 Kesimpulan	72
4.	SPESIFIKASI MODEL KAJIAN	
	4.1 pendahuluan	73
	4.2 Sumber Data dan Spesifikasi Model Kajian	73
	4.2.1 Ujian Kepegunan	74
	a. Ujian Augmented Dickey Fuller	75
	b. Ujian Philips Perron	77
	c. Ujian Dickey Fuller-GLS	77
	d. Ujian Kesan Bermusim HEGY	78
	e. Ujian Kejutan Masa Saikkonen Lutkepohl	80
	4.2.2 Pendekatan Ujian Sarima	81
	4.2.3 Analisis Ujian Kointegrasi	82
	a. Ujian Johansen-Mosconi-Nelson	82

b. Ujian Kointegrasi Dinamik Kuasa Dua Terkecil (DOLS)	83
c. Ujian Kointegrasi Pesaran, Smith dan Shin	84
4.2.4 Analisis Penyebab Granger Versi ARDL-ECM	86
4.3 Kesimpulan	88
5. HASIL PENEMUAN KAJIAN	
5.1 Pendahuluan	89
5.2 Hasil Keputusan Kajian	90
5.2.1 Diskriptif Statistik Kajian	90
5.2.2 Keputusan Ujian Kepegunaan	92
5.2.3 Keputusan Ujian SARIMA	97
5.2.4 Keputusan Ujian Kointegrasi Johansen Mosconi Nelson	98
5.2.5 Keputusan Ujian DOLS	101
5.2.6 Keputusan Ujian ARDL-ECM	102
5.3 Analisis Hubungan Penyebab Granger ARDL-ECM	109
5.4 Rumusan	111
6. RUMUSAN PENEMUAN KAJIAN	
6.1 Ringkasan Penemuan Kajian	112
6.2 Implikasi Dasar Berkaitan Penemuan Kajian	116
6.3 Limitasi Kajian dan Kajian Susulan	118
6.4 Kesimpulan	119
BIODATA	130

ABSTRACT

Abstract of thesis presented to the Senate of Universiti Malaysia Terengganu in fulfillment of the requirement for the degree of Master Science.

BILATERAL TOURIST ARRIVALS MALAYSIA-INDONESIA

NUR AISYAH YULIZA

August 2014

Main Supervisor : Nanthakumar Loganathan, Ph.D.

**Co-Supervisor : Yahaya Ibrahim, Ph. D
Mohd Shaladdin Muda, Ph. D**

School : School of Development Social and Economic

The major purposes of this study were to examine the primary factors that influence the flow patterns of bilateral tourist Malaysia-Indonesia. The objectives of this study included: to determine the existence of a long run relationship between tourist arrivals with price level and exchange rate for Malaysia and Indonesia, to measure the speed of adjustment for amongst the variables for Malaysia and Indonesia and to ascertain the direction of causality between tourist arrivals with price level and exchange rate for Malaysia and Indonesia by using time series data. This study used monthly and quarterly data from 1995 until 2011 using co integration approach and causal models. The findings of the study generally affirm that consumer price index, the exchange rate and non-economic factors were affecting bilateral tourist arrivals Malaysia-Indonesia. This study has identified ways for the Malaysian and Indonesian governments to further exploit their tourism sectors through appropriate adjustment in their tourism policies and marketing efforts.

Keywords: bilateral tourist arrivals, cointegration

ABSTRAK

Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Senat Universiti Malaysia Terengganu sebagai memenuhi keperluan untuk Ijazah Sarjana Sains

PERMINTAAN PELANCONGAN BILATERAL ANTARA MALAYSIA DAN INDONESIA: MOBILITI DAN IMPAK

NUR AISYAH YULIZA

August 2014

Penyelia Utama : Nanthakumar Loganathan, Ph.D

**Penyelia Bersama : Yahaya Ibrahim, Ph.D
Mohd. Shaladdin Muda, Ph.D**

**Pusat Pengajian : Pusat Pengajian Pembangunan Sosial Dan
Ekonomi**

Tujuan utama kajian ini adalah untuk mengkaji faktor-faktor utama yang mempengaruhi corak aliran pelancong dua hala Malaysia- Indonesia. Objektif kajian ini di antaranya menentukan kewujudan hubungan jangka masa panjang antara kedatangan pelancong dengan indeks harga pengguna dan kadar pertukaran Malaysia dan Indonesia, mengukur kelajuan pelarasan diantara pembolehubah Malaysia dan Indonesia dan menentukan arah sebab akibat antara kedatangan pelancong dengan indeks harga pengguna dan kadar perukaran Malaysia dan Indonesia dengan menggunakan data siri masa. Kajian ini menggunakan data bulanan dan suku tahunan dari tahun 1995 hingga 2011 dengan menggunakan pendekatan integrasi bersama dan model sebab-musabab. Hasil kajian secara umumnya mengesahkan bahawa indeks harga pengguna, kadar pertukaran dan faktor bukan ekonomi mempengaruhi kedatangan pelancong bilateral Malaysia-Indonesia. Kajian ini juga telah mengenal pasti cara bagi kerajaan Malaysia dan Indonesia untuk terus mengeksploitasi sektor pelancongan mereka melalui pelarasan yang sesuai dalam mereka dasar-dasar pelancongan dan usaha pemasaran.

Kata Kunci: Kedatangan pelancong, bilateral, kointegrasi